

Taon XL Blg. 11 Hunyo 7, 2009 www.philippinerevolution.net

Editoryal

Itakwil ang con-ass! Ibagsak ang rehimeng US-Arroyo!

Inilatag na ng mga galamay ni Gloria Arroyo sa Mababang Kapulungan ang daan para mapalawig ang paghahari niya lagpas sa 2010. Gamit ang walang pakundangang pambabraso sa oposisyon at P20 milyong suhol sa anyo ng karagdagang "pork barrel" para sa bawat kongresistang aapruba rito, ratsadang ipinatupad ang plano ni Arroyo.

Ihinabol bago maghatinggabi noong Hunyo 2 ang pagpapasa ng House Resolution 1109 (HR 1109) na magtatransporma sa Kongreso bilang constituent assembly (con-ass) para mabago nito ang konstitusyon ng gubyerno kahit wala ang partisipasyon ng Senado. Nauna nang binigyan ng tig-P1 milyon ang mga galamay ni Arroyo nang magsanib ang mga naghaharing partidong Lakas at Kampi kung saan niya tuwirang pinasimunuan ang pagpipinal sa niluluto nilang iskema. Taliwas ito sa palagiang pinalalabas ng Malacañang na walang anumang kagagawan si Arroyo sa usapin ng cha-cha at con-ass.

Kasunod na hakbang sa plano ang pagsisimula na ng con-ass pagkatapos na pagkatapos ng State of the Nation Address sa muling pagbubukas ng Kongreso sa Hulyo. Dito'y agad nang isasalang ang mga gusto nilang pagbabago sa konstitusyon, tumugon man o hindi ang Senado sa kanilang imbitasyon.

Nasa plano rin ang pagsasalang ng ligalidad ng con-ass sa Korte Suprema, na inaasahan ding magbi-

ng mga mahistrado nito ay itinalaga ni Arroyo. Minamadali ng naghaharing pangkatin na maipatupad ang mga pagbabago sa konstitusyon nang hindi lalagpas sa eleksyon sa Mayo 2010 upang matiyak ang walang puknat na paghahari ni Arroyo. Kaya hinahabol din nilang mabasbasan ng Korte Suprema ang kanilang bersyon ng con-ass at maipatupad ang iba pang rekisitos sa pagtitibay ng cha-cha sa lalong madaling panahon. Hangga't maaari ay nais nila itong mangyari bago ang upisyal na pagsisimula ng panahon ng kampanya.

Kinaumagahan ay agad nagsampa si Oliver Lozano, isang bayarang abogado ng mga Arroyo, ng sadyang pinahinang kaso "laban" sa ginawang pagraratsada ng Mababang Kapulungan. Walang duda na pakana lamang ito ng mga amo niya sa Malacañang para agad na ring matalakay ng Korte Suprema ang usapin ng con-ass at makapagpasya na ito pabor dito.

Ang inaasahang pagtitibay ng Korte Suprema ay magsisilbing "ligal" na basbas sa con-ass at anumang ipapasok ng mga galamay ni Arroyo na mga pagbabago sa

Mga tampok sa isyung ito...

Aktibistang Pilipino-Amerikano, dinukot PAHINA 4 Sakuna sa pagmimina sa ComVal

PAHINA 6

Ang pagkabangkarote ng GM at Chrysler

PAHINA 11

konstitusyon. Pangunahin na rito ang pagbaling ng sistema ng gubyerno mula presidensyal tungong parlamentaryo kung saan maaari na muling maging pinuno ng papet na estado si Arroyo bilang prime minister. Kung kailangan ay ibabalam din ang nakatakdang eleksyon sa Mayo 2010 at palalawigin na lamang ang termino ni Arroyo at iba pang halal na upisyal. Kunwa'y isinaad pa sa HR 1109 na hindi palalawigin ang termino ng nakaupong presidente at iba pang halal na upisyal ng gubyerno. Pero inamin ng mga nagtulak ng resolusyon na walang hangganan ang maaaring maisalang at maaprubahan sa conass, maging ang pagpapalawig ng termino ng mga kasalukuyang naghahari.

May pahiwatig na rin sa HR 1109 na bibigyang-daan ang isa pang panukalang resolusyon (HR 737) na dati nang inihain ni House Speaker Prospero Nograles. Ang panukalang ito ay magbibigay-wakas sa natitirang pormal na probisyon sa kasalukuyang konstitusyon na pumoprotekta sa pambansang soberanya at patrimonya at nagbabawal sa pag-aari ng mga dayuhan sa mga lupain at estratehikong indus-

triya sa bansa. Malaon nang itinutulak ng imperyalismong US ang gayong mga panukala. Bukas na rin ang daan para mapawi ang mga natitirang probisyong dumedepensa sa mga karapatang sibil.

Ang lahat ng maruruming pagmamaniobrang ito ng pangkating Arroyo ay ginagawa nila para maipagpatuloy nila ang kanilang paghahari, pangungurakot, pagpapakatuta sa amo ni-

lang imperyalistang US at pangaapi at panunupil sa mama mama -

Mula nang simulan ng rehimenq Arroyo ang pagmamaniobra para sa cha-cha at con-ass ay mariin na

yan.

maraming sektor sa lipunan. Pinagiibayo ngayon ng HR 1109 ang galit at protesta ng mamamayan. Ang tuluy-tuloy at malawakang mga protestang tiyak pang ibubunga ng pagratsada ng con-ass ay tiyak ding marahas na susupilin ng rehimeng desperadong kumapit sa poder laluna't takot na takot itong harapin ang katarungang bayan oras na mawala ito sa kapangyarihan.

Sukang-suka na ang sambayanang Pilipino sa paghahari ni Gloria Arroyo. Labis-labis na ang paghihirap ng mamama-

yan sa ilalim ng halos isang
dekada
nang korapsyon,
pagpapakatuta at
panunupil.
Lubos ang
kanilang
determina-

syong bigkisin ang kanilang lakas para patalsikin siya at ang pangkatin niya sa poder. Dapat ibayo pang palakasin ang pagkakaisa ng lahat ng

pwersang anti-Arroyo para paigtingin ang kilusang protesta sa pamamagitan ng paglulunsad ng malawakang mga pagkilos sa lansangan at suportahan ang armadong rebolusyonaryong pakikibaka upang ibagsak ang kinamumuhiang rehimen at ang bulok na sistemang pinagsisilbihan nito.

Ang pinaigting na mga pakikibakang bayan laban sa rehimeng US-Arroyo at mga pakana nitong mangunyapit sa poder ay sasabayan ng pinaigting ding mga taktikal na opensiba ng Bagong Hukbong Bayan upang pahinain ang rehimeng Arroyo at idiskaril ang mga pagmamaniobra nito para makapanatili sa kapangyarihan.

ong indi

Taon XL Blg. 11 Hunyo 7, 2009

Ang *Ang Bayan* ay inilalabas sa wikang Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray at Ingles.

Maaari itong i-download mula sa Philippine Revolution Web Central na matatagpuan sa:

www.philippinerevolution.net

Tumatanggap ang Ang Bayan ng mga kontribusyon sa anyo ng mga artikulo at balita. Hinihikayat din ang mga mambabasa na magpaabot ng mga puna at rekomendasyon sa ikauunlad ng ating pahayagan. Maaabot kami sa pamamagitan ng email sa: angbayan@yahoo.com

Nilalaman

itong tinu-

tutulan ng

Editoryal Itakwil ang con-ass! Pambabaluktot ng katotohanan Aktibistang Pilipino-Amerikano, dinuko Marahas na dispersal sa Batasan OB sa Mindanao, binatikos	1 3 ot 4 5 6
Sakuna sa pagmimina sa ComVal	6
Abang sitwasyong pangkalusugan Mga aksyong militar ng BHB	7
Mga opensiba ng BHB	8
Mga opensiba sa Bikol	9
Mga aral sa Bulan-bulan, Antique	10
Pagkabangkarote ng GM at Chrysler	11
Balita	13

Ang *Ang Bayan* ay inilalathala dalawang beses bawat buwan ng Komite Sentral ng Partido Komunista ng Pilipinas

Pambabaluktot sa katotohanan

Pilit na bumabawi ang rehimeng Arroyo sa kahihiyan nito matapos batikusin ng United Nations Committee on Torture ang ulat nito hinggil sa pagtalima umano ng naghaharing rehimen sa mga probisyon ng pandaigdigang kasunduan laban sa tortyur.

Binabaluktot ngayon ni Executive Secretary Eduardo Ermita ang katotohanan sa pagsasabing ang Bagong Hukbong Bayan (BHB) daw ang responsable sa pagdami ng mga paglabag sa karapatang-tao dahil sa kinasasangkutan nitong 63 kaso ng paglabag nitong unang limang buwan ng 2009. Katawa-tawa ang akusasyon dahil ang naturang mga kaso ay may kaugnayan sa mga aksyon ng BHB laban sa mga lehitimong target-militar.

Sa isang pahayag nitong Hunyo 4, sinabi ni Ka Fidel Agcaoili, tagapagsalita ng negoiating panel ng National Democratic Front of the Philippines (NDFP), na kahiyahiya ang rehimeng Arroyo sa bulaan nitong pagpipilit na nirerespeto nito ang karapatang-tao at wala itong kinalaman sa mga ekstrahudisyal na pamamaslang at pagdukot ng mga sibilyan at mga aktibista. Kamakailan lamang ay pumutok ang balita hinggil sa pagdukot at pagtortyur kay Melissa Roxas, isang Pilipino-Amerikanong aktibista. (Tingnan ang kaugnay na artikulo.)

Bago ito, lumabas sa isang pag-aaral ng NDFP na nahigitan na ng rehimeng Arroyo ang diktadurang Marcos sa mga karumal-dumal na pasistang gawi na siyang tatak na ng brutal nitong paghahari.

Alinsunod sa kontra-rebolusyonaryong balangkas ng National Internal Security Plan (NISP) ng rehimeng Arroyo at ng Oplan Bantay Laya ng Armed Forces of the Philippines (AFP), partikular na tinatarget ng rehimeng Arroyo ang mga di armadong lider at aktibista ng mga progresibong organisasyon para patayin, dukutin at tortyurin. Sa ilalim ng rehimeng Arroyo, umaabot na sa 1,015 ang kabuuang bilang ng mga biktima ng pamamaslang mula noong 2001. Dagdag ito sa 202 dinukot, 1,016 tinortyur at 223 bilanggong pulitikal sa ilalim din ng kasalukuyang rehimen.

Tatak din ng malupit na paghaharing Arroyo ang pagtugis at pagpaslang sa mga kapamilya at kamag-anak ng mga rebolusyonaryo.

Para pagtakpan ang kanilang karumal-dumal na mga krimen at ipagkait ang hustisya sa mga biktima, ibinubunton ang mga ito sa mga rebolusyonaryong pwersa. Sa gayo'y di naparurusahan ang mga tunay na salarin at bagkus ay pinupuri, pinararangalan at binibigyan ng mga pabuya. Inaakusahan naman ng mga gawa-gawang krimen ang mga rebolusyonaryo at mga progresibo at sinisira ang kanilang malinis na pangalan dahil sa sarisaring mga paratang.

Ang sistematikong pagsasampa ng mga gawa-gawang kaso at pagtatakip sa kriminal na responsibilidad ng mga ahenteng militar at pulisya para sa mga kaso ng pagdukot, pagtortyur at ekstrahudisyal na pamamaslang ay gawain ng Inter-Agency Legal Action Group (IALAG) ng Malacañang. Sadya itong itinayo ng rehimeng Arroyo para maglunsad ng "ligal na opensiba" laban sa mga pinaghihinalaang myembro, simpatisador or tagasuporta ng rebolusyonaryong ki-

lusan at sa lahat ng iba pang mariing bumabatikos sa rehimen. Pinipilit ang mga tagausig at mga huwes na makipagkutsabahan sa pagsasampa ng mga gawa-gawang kaso laban sa mismong mga biktima. Laganap din ang kriminalisasyon ng mga aktong pampulitika.

Kamakailan ay ginawa na ring gawi ng rehimeng Arroyo at ng AFP ang pakyawang pagsasampa ng mga gawa-gawang kasong kriminal laban sa lahat ng kilalang lider at aktibista sa isang rehiyon. Layunin nitong padapain ang hayag na demokratikong kilusan sa buong lugar.

Kahit sa kasagsagan ng batas militar, hindi ginawa ng diktador na si Marcos ang ganitong sistematiko at malawakang "ligal" na pagtugis at panggigipit.

Maging ang mga testigo laban sa mga pasistang pwersa ng estado na nagsagawa ng mga paglabag sa karapatang-tao ay dinudukot, pinapatay o ginigipit. Hindi na rin ligtas sa bangis ng rehimeng Arroyo ang mga taong-simbahan, tagapagtaguyod ng karapatang-tao, abugado at mamamahayag. Sa ilalim lamang ng rehimeng Arroyo nagaganap ang hayag at laganap na pagtarget sa gayong mga personahe nang patuloy ang pamamayagpag ng mga kriminal na responsable sa kanilang pagkakapaslang.

Ani Agcaoili, dapat aminin na ni Ermita ang pananagutan ng rehimeng Arroyo sa mga krimen sa digma laban sa mga sibilyan at hors de combat sa ilalim ng Oplan Bantay Laya. Kung tinatamaan lang daw ng kidlat ang mga sinungaling, dapat ay matagal nang naging abo sina Ermita at mga katulad niya.

Aktibistang Pilipino-Amerikano, dinukot at tinortyur ng militar

Piniringan, pinosasan, sinakluban ng plastic bag, pinagsusuntok sa panga at katawan sa loob ng anim na araw ng mga taong nagpakilalang mga elemento ng Special Operations Group (SOG.) Ito ang nakasaad sa sinumpaang salaysay ni Melissa Roxas, 31, isang aktibistang Pilipino-Amerikano, kaugnay ng petisyon para sa writ of amparo na isinampa niya sa Korte Suprema noong Hunyo 2.

Si Roxas ay kasapi ng grupong pangkulturang Habi Arts na nakabase sa Los Angeles, California, at ng Bagong Alyansang Makabayan (BAYAN)-USA Chapter. Mga dalawang taon na siya rito sa Pilipinas at tumutulong sa organisasyong nagtataguyod ng karapatang-tao bilang isang volunteer health worker.

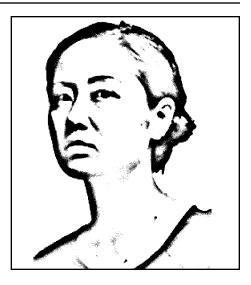
Noong Mayo 19, bandang ala-1:30 ng hapon, katatapos lamang nina Roxas at dalawa niyang kasamang health workers din na sina Juanito Carabeo at John Edward Jandoc na magsarbey para sa isang medical mission sa La Paz, Tarlac nang pasukin ang bahay na pinagpapahingahan nila sa Sityo Kapanikian, Bagong Sikat. Tinutukan sila ng baril nang di bababa sa walong nakasuot ng bonnet na mga tao. Nanlaban si Roxas nang lagyan ng tape and kanyand bibid ndunit siya'y sinuntok sa kanyang tagiliran. Pwersahang isinakay silang tatlo sa isang naghihintay na kulay asul na van.

Makaraan ang halos isang oras, huminto sila at ipinasok si Roxas sa isang kwartong may rehas. Sa panahong nakapiit siya ay kanyang narinig na may nagwewelding at iba pang gawaing konstruksyon. May nagpapaputok sa isang firing range at mga lumilipad at lumalapag na mga eroplano. Dahil dito ay

malamang na sa Fort Magsaysay, Laur, Nueva Ecija ang pinagdalhan sa kanila, kung saan nakabase ang 7th ID-PA, ayon sa abugado ni Roxas.

Halos di makatulog si Roxas sa unang gabi ng pagkakadukot. Kinabukasan ay hindi siya nilubayan ng interogasyon at buong araw na hindi pinakain. Hindi rin siya pinahintulutang mabisita ng abugado. Maliban sa mga sampal at suntok, sinakluban siya ng isang plastic bag para mahirapan siyang huminga. Pilit siyang pinaaaming kasapi siya ng Bagong Hukbong Bayan (BHB). Itinanggi niya ito. Tumanggi rin siyang lumagda sa isang dokumentong pilit na pinapipirmahan sa kanya. Sa ilang pagkakataon ay tinanong siya ng mga militar kung handa na ba siyang mamatay. Sinabi pa nilang mga instrumento raw sila ng Diyos para kumbinsihin ang mga tulad ni Roxas na "magbalikloob." Sa buong panahon ng kanyang detensyon ay hindi siya tinanggalan ng piring at posas, maliban na lamang kung maliligo siya.

Makaraan ang anim na araw, pinalaya si Roxas ng mga elemento ng militar matapos niyang sabihin ang gusto nilang marinig na kahandaan umano niyang "magbalikloob sa batas." Ngunit hindi na ibinalik sa kanya ang kanyang kamera na may memory card, isang kom-

pyuter na *laptop*, isang iPOD, isang stethoscope, sphygmomanometer, mga gamot at perang P15,000.

Matapos ang isang araw ay pinalaya na rin si Carabeo. Nawawala pa rin si Jandoc.

Nang palayain si Roxas ay biniqyan siya ng militar ng isang cellphone SIM card para umano mamonitor siya. Binigyan din siya ng email address at password na maaaring gamitin para kumontak sa militar, at iniwan sa kanya ang posas na ginamit sa kanya. Itinapon nila ng pinsan niyang sumalo sa kanya ang SIM card pero itinago nila ang mga posas at papel na pinaglistahan ng mga e-mail address at password na ibiniqay ng militar para magamit na ebidensya laban sa mga dumukot at nangtortyur sa kanya.

Noong hindi pa pinalilitaw si Roxas ay pinagtakpan ng Malacañang ang pagdukot. Anito, malisyosong intriga lamang ito ng mga militante dahil wala raw kahit isang ulat na nagkaroon ng gayong insidente. Pero naiulat sa pulisya ng La Paz ang pagkakadukot kina Roxas. Ngayong hindi na maitanggi ng gubyerno at militar ang pangyayari, inaakusahan naman ng AFP na ang BHB ang may kagagawan sa pagdukot at pagtortyur kina Roxas.

Marahas na dispersal sa Batasan

rutal na binuwag noong Mayo 22 ang hanay ng mga militanteng magsasakang naglulunsad ng camp-out sa tapat ng Batasang Pambansa. Ang marahas na dispersal ay iniutos ni House Speaker Prospero Nograles. Ito ay kahit pinagbigyan ng mga nagpoprotesta ang hiling ng mga awtoridad sa Batasan na okupahan ang isa sa halip na magkabilang bahagi ng pasukan ng Batasan.

Pinagwawasak ng mga pulis at gwardya ng Batasan ang mga tolda ng mga magsasaka at binombahan ng tubig ang mga nagpoprotesta sa kabila ng personal na pakikipagnegosasyon kay Nograles nina Rep. Satur Ocampo ng Bayan Muna, Rep. Rafael "Ka Paeng" Mariano ng Anakpawis at Danilo "Ka Daning" Ramos, pangkalahatang kalihim ng KMP.

Bunga nito ay nagsampa ng reklamo noong Mayo 28 sa Office of the Ombudsman ang Kilusang Magbubukid ng Pilipinas (KMP) laban kina Nograles at iba pang mga upisyal ng Batasang Pambansa. Tatlong araw bago ito, una na silang nagreklamo sa Commission on Human Rights (CHR).

Kinundena ng CHR ang marahas na dispersal. Anito, walang malasakit ang mga lider ng Mababang Kapulungan sa abang kalagayan ng

mga magsasaka na silang nagbabanat ng buto para makakain ang mga kongresman at iba pang mamamayang Pilipino.

Kasama ng KMP sa pagsasampa ng mga reklamo ang Kalipunan ng mga Samahang Magbubukid sa Timog Katagalugan (KASAMA-TK) at ang organisasyon ng mga mangingisda na Pambansang Lakas ng Mamamalakaya ng Pilipinas (PAMA-LAKAYA).

Maliban kay Nograles, ang iba pang kinasuhan ay sina House secretary-general Marilyn House sergeant-at-arms Briq. Gen. Hortacio Lactao, Legislative Security Bureau executive director Col. Isabelito Flores, mga pribadong gwardya, mga kasapi ng Special Action Force at mga elemento ng PNP Station 6 sa Quezon City.

Kabilang sa mga reklamo kina Nograles and pagbabawal tipon ng mga magsasaka; pagkasugat ng sampung magsasaka kabilang ang isang matandang babae at dalawang menor-de-edad; at malisyosong pagsira sa mga personal na gamit ng mga magsasaka.

Apatnapung araw nang naglulunsad ng camp-out ang mga magsasaka para tutulan ang pagpapasa ng Kongreso sa HB No. 4077 o Comprehensive Agrarian Reform Program with Extension and Reform Law (CARPER). Layon ng panukalang ito na palawigin pa nang limang taon ang bogus na programa. Mariin itong tinututulan ng mga militante dahil nakatungtong pa rin ito sa mga pamamaraang itinatakda ng huwad na Comprehensive Agrarian Reform Program (CARP) na napatunayan nang inutil na bigyan ng lupa ang mga magsasakang kulang o walang lupa. Anila, magbibigay lamang ito ng maling pag-asa sa mga magsasaka na mapapasakanila ang lupa.

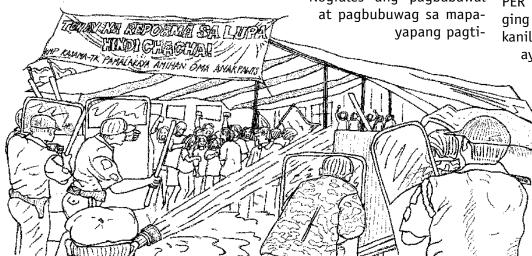
Kapalit ng CARPER ay iginigiit ng mga militante ang GARB o Genuine Agrarian Reform Bill (GARB) na nananawagan ng libreng pamamahaqi nq lupa sa mga magsasakang wala o kulang ang lupa.

Noong qabi ng Hunyo 3 ay ipinasa ng Kongresong dominado ng mga panginoong maylupa ang CAR-PER dahil batid nilang hindi magiging banta ang inutil na batas sa kanilang makauring interes. Bagkus

ay magiging instrumento lamang ito para maiwasan ng mga pa-

nginoong maylupa ang pamamahagi ng kanilang lupain sa mga magsasaka.

Nakatakdang talakayin sa pagbubukas muli ng Kongreso sa Hulyo ang konsolidadong bersyon ng Senado at Kongreso CARPER bago ito maging ganap na batas.

"Order of battle" ng militar sa Southern Mindanao, nabunyag

Umaabot sa 110 personahe sa Southern Mindanao Region (SMR) ang nakalista sa "order of battle" (OB) ng militar, ayon kay Rep. Satur Ocampo ng Bayan Muna noong Mayo 18. Isiniwalat niya ito kaakibat ng paglalahad ng ulat ng limang-araw na pagsisiyasat na isinagawa ng International Solidarity Mission (ISM) noong huling linggo ng Mayo hinggil sa mga paglabag sa karapatangtao sa Southern Mindanao.

Ayon kay Ocampo, ang kanilang kopya ng "Order of Battle Validation Report for the 3rd Quarter of 2007" ng 10th ID ng Philippine Army ay nanggaling sa isang nagmamalasakit na sundalo. May katulad ring mga OB ang iba pang mga dibisyon ng militar, aniya.

Kabilang sa mga nakalista sa OB na itinuturing ng militar na "mga kaaway ng estado" ay mga taong simbahan, aktibista, mambabatas, abugado, mamamahayag at lokal na pulitiko. Ilan dito sina Joel Maglungsod ng KMU-Bayan at ngayo'y kinatawan na ng partidong Anakpawis sa Kongreso; Felix Iraq at Omar Bantayan ng KMU; Rumualdo Basilio at Antonio Flores ng KMP; Traguillano Goc-ong ng Farmers Association of Davao City; Edilberto Gonzaga ng Transmission-PISTON; Corazon Espinosa ng Samakana; Kelly Delgado ng Karapatan; Jeppie Ramada at Joel Virador ng BAYAN; at Luzviminda Ilagan ng GABRI-ELA. Malisyosong tinukoy sa ulat ng militar ang kanilang mga organisasyon. Nakalista rin sa OB ang 16 na non-government organizations, mga unyon at pederasyon ng mga manggagawa.

Ayon kay Ocampo, ipinapakita lamang nito na para sa Oplan Bantay Laya ng AFP, walang kaibhan ang ligal at hayag na kilusan at ang lihim at armadong kilusan. Dahil dito, dumarami ang mga ekstrahudisyal na pamamaslang sa rehiyon ng Southern Mindanao.

Sunud-sunod na sakuna sa mga minahan sa Compostela Valley

Sunud-sunod na sakuna ang dinanas ng mamamayan sa mga minahan sa Compostela Valley nitong nagdaang mga buwan. Ilampu na ang namamatay at daan-daan na ang nasusugatan sa pagguho ng lupa. Libu-libo nang residente ang napwersang lumikas. Upang pagtakpan ang pananagutan nila rito, pinalalabas ng mga kumpanya ng mina at ng reaksyunaryong gubyerno na ang mga pagguho ng lupa ay dulot lamang ng tuluy-tuloy na pag-ulan at ng kalbo at buhaghag na katangian ng lupa. Kadalasan, ang mga biktima pa ang pinagbubuntunan nila ng sisi.

Noong Mayo 18, gumuho ang lupa sa dalawang lugar ng pagmimina sa Sityo Mangapispis, Barangay Napnapan, Pantukan. Dalawampu't dalawa ang namatay, 23 ang nasugatan at limang residente ang nawawala. Ito na ang pinakamalaking sakuna sa kasaysayan ng Mindanao.

Apat na buwan bago ito, gumuho rin ang lupa sa Sityo Diat Uno sa parehong barangay. Isang mag-ama ang namatay. Ang Pantukan ay katimugang bayan sa prubinsya ng Compostela Valley.

Noong Setyembre 6 at 7, 2008 naman, naganap ang dalawang magkasunod na pagguho ng lupa sa sentro ng Barangay Masara, sa bayan ng Maco. Mahigit 5,000 mamamayan ang nagsilikas at 30 ang namatay. Nasira ang 83 bahay, dalawang bunkhouse ng minahan at ang barangay hall. Isang taon bago ito, gumuho rin doon ang lupa na ikinamatay ng 10 residente.

Tatlong pagguho ng lupa ang sunud-sunod na naganap sa mga minahan ng Monkayo noong nakaraang taon. Noong Nobyembre 2008, tatlong minero ang namatay sa Sityo Bango,

Barangay Ngan, Compostela. Dalawa pang pagguho ng lupa ang naganap sa Purok 17 at Sityo Dipo, Upper Ulip sa bayan ng Monkayo kinabukasan. Lima ang namatay at dalawang residente ang hindi na natagpuan. Noong Disyembre naman, nagkaroon ng pagguho ng lupa sa Mt. Diwata kung saan 202 pamilya o 960 katao ang nagsilikas at 12 bahay at apat na gusali ng paaralan ang nasira.

Paglaban ng mamamayan

Matapos ang sunud-sunod na pagguho ng lupa sa Pantukan, iginiit ng mga residente, mga tagapagtaguyod ng kalikasan at mga taong simbahan na imbestigahan ng Kongreso ang mga operasyon ng Crew Minerals Inc. (CMI), isang dayuhang kumpanya sa pagmimina. Iginiit nila na pagbawalan na ang malakihang komersyal na pagmimina sa lugar at ibasura na ang Mining Act of 1995, ang batas na nagpapahintulot nito.

Noong Oktubre 2008, isinampa ng mga kinatawan ng Bayan Muna sa Kongreso ang House Resolution 797 para imbestigahan ang kabiguan ng gubyerno na ipatupad ang mga batas pangkalikasan at ipanawagan ang pagpapatigil sa "iresponsableng pagmimina."

Itinanggi ng CMI na ang mga operasyon nito ang sanhi ng mga pagguho ng lupa sa lugar at ikinat-wiran nitong hindi na saklaw ng mga operasyon ng minahan ang pinangyarihan ng mga sakuna. Kinatigan ng DENR at ng Mines and Geosciences Bureau ang pahayag ng CMI.

Imbestigasyon ng BHB

Isang tim ng BHB ang nagsagawa ng imbestigasyon sa Masara upang alamin ang tunay na dahilan ng pagguho ng lupa roon.

Ang Masara at ilan pang barangay ay nasa loob ng mahigit 2,000 ektaryang konsesyon sa pagmimina ng CMI. Ayon sa pagsisiyasat, kinalbo na ng CMI ang dating makapal na gubat sa barangay. Naghukay ito ng malalalim na balon malapit sa barangay at isinagawa ang pagmimina malapit lamang dito.

Ilang beses nang pinalikas ng CMI ang mga residente ng Barangay Masara at iba pang baryo na direktang tinatamaan ng kanilang mga operasyon. Ngunit gumuguho rin ang lupa sa mga lugar na pinaglilipatan sa kanila dahil inaabot pa rin ang mga ito ng pagyanig ng lupa sanhi ng paggamit ng CMI ng dinamita sa paggawa ng mga underground tunnel. Dahil delikado ang pinaglipatan ng mga residente ng Masara ay kailangan na naman nilang lisanin ang lugar.

Malaon nang walang pakundangang naghuhukay ang mga dayuhang kumpanya ng pagmimina sa Masara. Dahil dito ay wasak na ang mga bundok sa lugar, patay na ang maraming sapa at ilog at kalbo na ang kagubatan. Mula dekada 1970 ay nagmimina na rito ang Apex Mining Inc. Binili ng Crew Minerals Inc. ang karapatan ng Apex na magminab sa lugar noong 2005.

Mula nang pumasok ang CMI ay agresibo na itong nagpapalawak ng mga operasyon sa pagmimina sa kalaliman ng lupa. Tuluy-tuloy ang mga drilling operation at sa kasalukuyan ay umaabot na sa 32 kilometro ang kabuuang haba ng lahat ng mga tunnel nito.

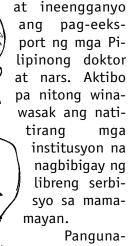
Walang habas ang patuloy na paghuhukay ng mga tunnel. Target ng CMI na makamit ang produksyon ng 85,000-180,000 onsa ng ginto at 500,000- 600,000 onsa ng pilak ngayong 2009. Pinauunlad rin nito ang dating processing plant ng APEX mula sa kapasidad na 500 metriko tonelada tungo sa 2,400 metriko toneladang ore bawat araw. Pipilitin ng CMI na abutin ang target nito, sa kabila ng mga pinsalang idinudulot ng mga operasyon nito sa mamamayan at sa kalikasan.

Abang sitwasyong pangkalusugan

Pinalalala ng pribatisasyon at pagpapabaya

ima sa bawat sampung Pilipino ang namamatay nang hindi nakatatamasa ng atensyong medikal. Dalawampu't isang porsyento ng mga namamatay ay sanhi ng pulmonya, pagtatae at tuberkulosis—mga sakit na madaling iwasan at gamutin. Sa bawat 25,000 pasyente, mayroon lamang zisang doktor. Napakaalayo nito sa pandaigdigang pamantayan na isang doktor sa bawat 600 pasyente.

Ang abang kalagayang ito ay lalo pang pinalalala ng mga patakaran ng reaksyunaryong gubyerno. Hindi lamang pinababayaan ng magkakasunod na rehimen ang pananagutan nito sa sektor, tinitipid ang sweldo ng mga propesyunal pangkalusugan na nagtatrabaho sa mga pampublikong institusyon

hin sa mga patakaran na ito ang pribatisasyon ng mga pampublikong ospital sa porma ng mga pagsasanib at korporatisasyon.

Isang dekada nang ipinatutupad ang tinaguriang Health Sector Reform Agenda (HSRA) na sa halip na magpahusay sa sektor pangkalusugan ay lalo pang nagpatibay sa pribatisasyon at komersyalisasyon ng mga serbisyong pangkalusugan.

Bunga nito ay marami nang mga pampublikong ospital ang napilitang bitawan ang mga programang nagbibigay ng libreng serbisyo sa mahihirap o sabayan ito ng mga pribado at komersyal na bahagi para lamang kumita.

Noong 2005 ay inilunsad ang "FOURmula ONE for Health" na nagbawas sa pondo para sa mga pampublikong ospital. Dahil dito ay tinaasan ang singil sa mga pasyente. Lalong naging kalakal ang serbisyong pangkalusugan.

Kasabay nito, inilunsad rin ng rehimeng Arroyo ang "turismong medikal." Sa programang ito, inaakit ng gubyerno ang mga dayuhan sa paqaalok sa kanila ng serbisyong medikal. Para maengganyo, binibigyang-prayoridad ng mga doktor ang kanilang kapakanan, laluna sa mga ospital na may mataas na espesvalisasvon.

Para mas maqinq kaiqa-iqaya, sinisikap ngayon ng rehimeng Arroyo na pag-isahin ang limang ospital sa ilalim ng Philippine Center for Specialized Health Care (PCSHC).

Alinsunod sa plano ng PCSHC, pagsasanibin ang National Kidney and Transplant Institute, Philippine Heart Center, Lung Center of the Philippines, Philippine Children's Medical Center at East Avenue Medical Center. Ito ay para umano maging mas epektibo ang serbisyo at mas mabilis ang koordinasyon. Ang totoo'y ginagamit lamang itong dahilan ng rehimen para paliitin ang bilang ng mga ineempleyong manggagawang pangkalusugan at sa gayon ay pababain ang kinakailangang pondo ng naturang mga ospital.

Kakarampot na lamang ang badyet na inilalaan ng reaksyunaryong gubyerno sa kalusugan. Mula ₱314 kada tao noong 1990, nasa ₱144 na lamang ang inilalaan ng gubyerno bawat tao noong 2008. Mula 2.9% sa pambansang badyet noong 1997, nasa 1.5% lamang ang inilaan ng rehimeng Arroyo para sa sektor noong 2006.

Kabaligtaran nito ang inilaan ng reaksyunaryong gubyerno sa pagbabayad-utang at iba pang di produktibong gastusin. Mula 1986-2007, mas malaki nang 13 beses ang ginugol sa pagbabayad sa interes ng utang at tatlong beses sa depensa kaysa sa inilaan sa kalusugan ng mamamayan. 🕮

Mga opensiba ng BHB

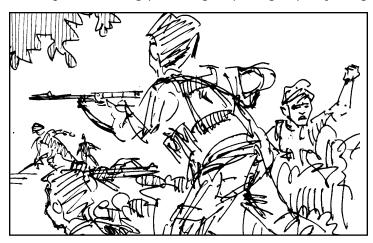
🗬 iyam na iba't ibang kalibreng armas ang nasamsam, 14 ang napatay at tatlo ang nasugatan sa mga tropa ng kaaway sa mga taktikal na opensiba nitong nakaraang dalawang linggo na inilunsad ng mga Pulang mandirigma ng Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa Davao, Compostela Valley at Negros.

Hunyo 1. Isang sundalo ang napatay at nasugatan naman ang isa sa pa nang tambangan sila ng BHB sa Sityo Habana, Barangay Catigan, Toril, Davao City. Nangyari ang ambus bandang ala-1:30 ng madaling araw habang nagpapatrulya ang mga elemento ng Task Force Davao kaugnay ng ipinatutupad nilang Barangay Defense System.

Mayo 31. Isang operatiba ng 10th Military Intelligence Battalion ng 10th ID ng Philippine Army-Eastern Mindanao Command ang napatay ng BHB sa Crossing Sasa Wharf, Km. 10, Barangay Sasa, Davao City. Isang kalibre .45 na pistola ang nasamsam ng mga Pulang mandirigma.

Mayo 29. Apat na M16 at isang M14 ang nasamsam ng isang platun ng 3rd Pulang Bagani Company ng BHB nang salakayin nito ang isang iskwad ng 1102nd Provincial Mobile Group ng PNP (PMG-PNP) na nagsisilbing pwersang panseguridad ng APEX Mining Corporation sa Barangay Masara, Maco, Compostela Valley. Hindi na nakapanlaban ang mga pulis. Ang minahan, na pag-aari ng Crew Minerals Corp. ay pinarusahan dahil na naqpapatuloy na pagwasak nito sa kapaligiran. Ang 1102nd PMG-PNP ay bahagi rin ng Investment Defense Force (IDF), and armadong grupong binuo ng rehimeng Arroyo para protektahan ang interes ng malalaking minahan at agribisnes at yurakan ang karapatan ng mga maralitang magsasaka at Lumad sa kanilang kabuhayan at lupang ninuno.

Mayo 26. Pitong pasistang tropa ang napatay nang

ambusin sila ng mga Pulang mandirigma ng Rhyme Petalcorin Command ng Guerilla Front 27 sa Barangay Mainit, Nabunturan, Compostela Valley. Nagpapatrulya sa erya ang mga tropa ng 1102nd PMG at Special Action Group ng PNP at ilang elemento ng Citizens' Armed Forces Geographical Unit nang ambusin sila ng BHB. Kinabukasan, makabawi sa kanilang para kabiguan ay naghulog ng mga bomba sa pinangyarihang lugar ang mga eroplano at helikopter ng 1001st Brigade ng 10th ID.

Mayo 23. Tatlong sundalo ng 11th IB ng 303rd Brigade ang napatay nang tambangan sila ng isang iskwad ng mga Pulang mandirigma sa ilalim ng Leonardo Panaligan Command (LPC-BHB) sa Sityo Busay, Barangay Hilaitan, Guihulngan, Negros Oriental. Nasamsam sa kanila ang tatlong pistola.

Ang inambus na mga sundalo ay kabilang sa isang platun ng Reengineered Special Operations Team (RSOT) na nakatalaga sa Barangay Trinidad, Guihulngan. Responsable ang yunit na ito sa maraming pasistang krimen, kabilang ang pagpatay sa mga sibilyan sa Barangay Panubigan, Canlaon City; iligal na pag-aresto sa isang lokal na lider-magsasaka sa Barangay Quintin Remo, Moises Padilla at limang maralitang magsasaka mula sa Asaran, Buenavista, Himamaylan; pagbabanta at pagdetine sa mga myembro ng isang fact-finding mission sa Barangay Buenavista, Himamaylan; pagbabanta sa masa, pagsira sa kanilang mga tanim at pagpatay sa kanilang mga alagang hayop; pagpilit sa masa na sumapi sa Barangay Defense System; at paqsasampa ng gawa-gawang mga kaso laban sa mga inosenteng mamamayan, pagbabanta at paghaharas sa kanila dahil sa paggigiit nila ng kanilang karapatang magtipon at magpahayaq. Nagsisilbi ring pribadong hukbo ni Rep. Josie Limkaichong ang 11th IB.

Samantala, sa Compostela Valley, dalawang elemento ng CAFGU ang napatay ng BHB sa isang labanan sa Barangay Awao, Monkayo.

Mayo 22. Bandang alas-10:30 ng umaga nang tambangan ng mga Pulang mandirigma ang mga tropa ng 25th IB sa Barangay Baylo, Monkayo, Davao. Malubhang nasugatan sa leeg ang kumander ng batalyon na si Lt. Col. Roberto Angcan. Kasabay ng labanang ito, hinaras ng mga Pulang mandirigma ang detatsment ng 72nd IB sa Barangay Rizal ng naturan ding bayan.

Mayo 24. Napatay si S/Sgt. Rolen Maglangit matapos itong tumakas mula sa pagkakabihag ng BHB. Si Maglangit ay hinuli noong Mayo 22 sa isang tsekpoynt sa Barangay Pasian, Monkayo, Davao. Isa siyang operatibang paniktik ng sagadsaring kriminal na 36th IB na nakabase sa Agusan del Sur. Humaharap siya sa mga kaso ng paglabag sa karapatang-tao.

BHB sa Bicol, umani ng tagumpay sa pulitika at militar

mani ng mga tagumpay sa pulitika at militar ang mga inilunsad na taktikal na opensiba ng Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa Bicol nitong huling dalawang linggo ng Mayo. Ayon kay Ka Greg Bañares, tagapagsalita ng NDF-Bicol, labis na ikinagalak ng mamamayan ang matitinding bigwas na ito laban sa malulupit na pasistang tauhan ng rehimeng US-Arroyo.

Sa Camarines Sur, nakapaglunsad ang Eduardo Olbara Command ng BHB ng walong malalaki at maliliit na taktikal na opensiba mula Mayo 19 hanggang 26. Sinalakay ng mga Pulang mandirigma ang detatsment ng 22nd IB at CAFGU sa

Barangay Lubigan Junior, bayan ng Sipocot. Nakakumpiska ang BHB ng limang karbin, apat na Garand, isang M14 at dalawang pistolang kalibre .45, isang gamit para sa Global Positioning System (GPS), mga uniporme at mga bala. Nagtamo ang AFP ng maraming kaswalti. Walang nama-

tay sa panig ng BHB sa kabila ng tatlong depensibong aksyon na naganap sa bayan ng Libmanan matapos ang matagumpay na reyd noong Mayo 19.

Noong umaga ng

Mayo 21, inambus ng isang platun ng BHB sa ilalim ng Jose Rapsing Command ang rumerespondeng sampung tropa ng Philippine National Police (PNP) sa Barangay Real, bayan ng Monreal sa isla ng

 $\bowtie$

Ticao, Masbate. Isang pulis ang napatay at nasugatan ang tatlo pang iba. Nakakumpiska ang BHB ng ilang magasin at mga bala ng M16 at M14.

Sa Masbate pa rin, noong araw ding iyon ay napatay ang tatlong elemento ng 507th Provincial Mobile Group (PMG) ng PNP nang tangkain nilang kubkubin ang isang platun ng BHB sa Barangay Puting Bato, Esperanza. Nangyari ang labanan bago kumagat ang dilim. Ngunit mahusay na nakadepensa ang mga Pulang mandirigma at naagaw nila ang inisyatiba sa labanan. Bunsod nito, nagtamo ng maraming kaswalti ang kaaway.

Sa Sorsogon, kinumpiska ng BHB sa ilalim ng Celso Minguez Command ang isang pistolang 9 mm mula sa abusadong inhinyero na si Edgar Curativo (2nd District ng Department of Public Works and Highways) sa Barangay Bagacay, Gubat noong Mayo 24. Ang pagdisarmang ito ay bunsod ng mga reklamo ng mga residente sa lugar at mga empleyado na natatakot sa palaging pagbitbit niya ng baril.

Bunga ng mga taktikal na opensibang ito, nadagdagan ang arsenal ng BHB sa rehiyon, naitaas ang kanilang karanasan sa koordinasyon, taktika at teknika sa labanan, at napaunlad ang kakayahang dumurog ng mga yunit ng Armed Forces of the Philippines (AFP) at mga grupong paramilitar.

Walang nadamay na sibilyan sa mga labanang ito.

Sa kabilang banda, napahiya ang 9th ID ng Philippine Army at buong AFP sa buong kahambugan nitong magdeklarang "mabibilang na lamang sa daliri ng mga kamay" ang mga kasapi ng BHB at ang rebolusyonaryong kilusan sa rehiyon ay "nasa tunguhin ng paghina at pagbagsak." A

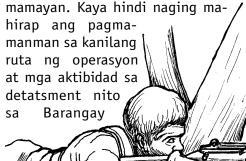
Ilang aral sa ambus sa San Remigio, Antique

aking gulat ng isang iskwad ng 31st Division Reconnaissance Company (DRC) ng 3rd ID ng Philippine Army nang tambangan sila ng Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa Barangay Bulan-Bulan, San Remigio, Antique noong hapon ng Abril 4, 2008.

Nasorpresa ang mga sundalo dahil hindi isang karaniwang ambush site ang lugar. Katunayan, noong umaga lamang ng araw na iyon ay dumaan pa ang buong platun sa kalsadang iyon. Wala silang nakitang mapagkukublihan ng mga gerilya. Gayunman, nangyari ang di nila inaasahang ambus. Tatlong tropa nila ang napatay at nasugatan ang dalawa pa. Tumalilis sa labanan ang iba pang mga sundalo.

Nagtagumpay ang platun ng mga Pulang mandirigma sa ilalim ng Napoleon Tumagtang Command ng BHB sa Southern Front ng Panay sa pamamagitan ng masusing pagpaplano, paggamit ng angkop na taktika at suporta ng masa.

Pagpaplano, paghahanda ng pwersa at implementasyon ng taktikal na opensiba. Natukoy na target ng opensiba ng platun ang isang yunit ng 31st DRC. Matagaltagal na itong nag-ooperasyon sa kabundukan ng Iloilo at Antique at sukdulang kinamumuhian ng mamamayan. Kaya hindi naging ma-

Aningalan. Napag-alamang nagsasagawa ito ng kontra-gerilyang mga taktika para iwasang maging target ng BHB.

Batay sa naipong mga kongkretong impormasyon, nabuo ng kumand ang plano at taktika: isang ambus gamit ang eksplosibo, sabay ang mabilisang pagmamaniobra at pagpapaputok sa kaaway.

Kasunod nito, inihanda ng kumand ang mga sandata at command-detonated explosive (CDX), ang mga personal na gamit ng mga Pulang mandirigma at upisyal, mga gamot at suplay na pagkain. Naghanda rin ng maraming mga suyak bilang breyktru sa paggamit ng mga katutubong sandata laban sa superyor na pwersa ng kaaway.

Nagbalik-aral ang mga Pulang mandirigma at upisyal sa kanilang pagsasanay. Nagdaos ng dry-run sa pag-oorganisa ng platun sa blocking, assault at pagklining, pagpapakat ng tim ng CDX at mga reserbang pwersa. Masigla rin silang

naglunsad ng mga pag-aaral at pangkulturang pagtatanghal para paalabin ang mapanlabang diwa ng mga mandirigma at determinasyon

sundan sa "Bulan...," pahina 10

Ang pagkabangkarote ng General Motors at Chrysler

a loob lamang ng mahigit isang buwan, dalawang higanteng korporasyon sa industriya ng kotse sa US ang tumiklop sa bigat ng kanilang mga utang, laki ng gastos sa produksyon, pagbagsak ng benta at pagkalugi. Tanda ito ng lala ng depresyon na humahambalos ngayon sa kapitalistang ekonomya ng US at buong mundo.

Nitong Hunyo 1, nagdeklara ng pagkabangkarote ang General Motors Corporation (GM), pinakamalaking prodyuser ng mga sasakyan sa buong mundo mula 1931 hanggang 2008. Nauna nang nagdeklara ng pagkabangkarote noong Abril 30 ang Chrysler LLC, ikatlong pinakamalaking tagagawa ng mga sasakvan sa US.

Ang GM na may pag-aaring \$82.3 bilyon ang pinakamalaking korporasyong industriyal at ikapat na pinakamalaki sa lahat ng mga kumpanyang nabangkarote sa buong kasaysayan ng US. Ang Chrysler na may pag-aaring \$39.3 bilyon ang ikalawang pinakamalaking korporasyong industriyal na bumagsak sa US at ikapitong pina-

"Bulan...," nula pahina 9

nilang ipagtagumpay ang haharaping labanan.

Disiplina sa pagkilos, elemento ng sorpresa. Para may mataas na elemento ng sorpresa, pinili ng kumand ng platun ang lugar ng ambus na yaong hindi kadu-duda sa kaaway dahil mababa ang mga kogon sa magkabilang panig ng kalsada. Walang makublihan dito ang BHB dahil palagiang hinahawan ng militar ang paligid nito. Kampante, kung gayon, ang mga sundalo kapag dumadaan sila rito. Mga tatlong kilometro ang layo nito sa detatsment nila sa Barangay Aningalan.

Pumwesto ang mahigit 30 Pulang mandirigma sa lugar na malayo sa ambush site. Pero lihim na pumusisyon sa gilid ng kalsada ang isang maliit na tim ng CDX. Mahirap itago ang mga bakas ng pwersang platun, pero nagawa nila ito sa pamamagitan ng mataas na antas ng disiplina sa pagkilos at sa suporta ng masa. Dahil dito, sustenido rin nilang nabantayan ang kanilang target sa loob ng limang araw. Wala silang nilikhang usok, ingay o anumang palatandaang

magiging kapansin-pansin sa kaaway o sa ibang elemento na dumadaan sa kalsada.

Wasto rin ang pagtaya ng kumand ng platun na di magtatagal ay babalik sa kampo ang isang relatibong mahinang pwersa ng kaaway na naghahandang mag-operasyon.

Noong umaga ng Abril 4 ay dumaan ang isang buong platun ng 31st DRC. Pinalampas nila ito. Pasado alas-5 ng hapon ay nakita nilang parating ang isang iskwad nito pabalik na sa kanilang detatsment sa Aningalan.

Nagsimula ang putukan bandang alas-5:45 ng hapon. Nasorpresa ang mga kaaway nang masabugan sila ng bomba mula sa nakatagong tim ng CDX. Sa hudyat ng pagsabog ng eksplosibo, mabilisan at sabaysabay na nagmaniobra ang pangunahing pwersa at yunit-panagupa ng hukbong bayan patungong kalsada na may 10 hanggang 15 metro ang layo. Sa halos sabay-sabay na pagpapaputok, nanyutralisa ng mga Pulang mandirigma ang mga ganting putok ng kaaway. Tumalilis sa labanan ang iba pang mga sundalo makaraan ang 15 minuto.

Nakasamsam ang mga Pulang mandirigma ng dalawang ripleng M16, humigit-kumulang 400 bala, mga magasin at iba pang kagamitang militar. Sa buong proseso ng labanan, naging mahalaga ang paggana ng komunikasyon para sa mahusay na koordinasyon ng buong pwersang nagmamaniobra.

Malaki rin ang naging papel ng eksplosibo para paralisahin ang kaaway. Nakatulong din ang ipinwestong mga suyak para mahirapan sa pag-atras ang kaaway.

Ang pagkagat ng dilim ay naging paborable sa pag-atras ng mga Pulang mandirigma. Sa kabilang banda, naging problema ito sa mga sumasaklolong kaaway. Kinabukasan pa nila nakuha ang kanilang mga kaswalti.

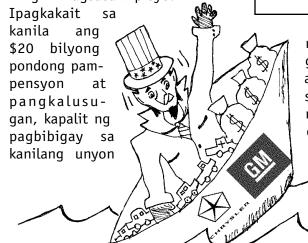
Ipinakita sa ambus na ito ang pagpapaunlad ng kakayahang maglunsad ng batayang taktikal na opensiba sa panahon ng matinding pagpapatupad ng kaaway sa kanilang Oplan Bantay Laya 2, kasabay ng pagsasagawa rin nila ng mga hakbangin para makaiwas sa ambus, reyd, isnayping at harasment mula sa BHB.

(Halaw sa isyung Marso 2009 ng Daba-Daba, rebolusyonaryong pahayagang masa sa Panay.) kamalaki sa lahat ng mga nabangkarote.

Bago magdeklara ng pagkabangkarote, umabot na sa \$176.4 bilyon ang utang ng GM. Umabot na sa \$88 bilyon ang pagkalugi ng GM nitong 2005-2008. Ilang taon nang bumabagsak ang benta nito na bumulusok nang 30% noong 2008. Halos wala nang halaga ang mga sapi nito bago ito tuluyang alisin sa pamilihan nitong Hunyo. Sa layuning isalba pa ang kumpanya, pinautang ito ng gubyernong Obama ng \$4 bilyon noong katapusan ng 2008 at karagdagang \$15.4 bilyon nitong maagang bahaqi ng 2009. Subalit hindi pa rin ito naging sapat.

Bukod sa gubyerno ng US ay wala nang handang magpautang pa rito. Sa kasunduan para ideklarang bangkarote ang GM, naglaan ang gubyernong Obama ng karagdagang \$33.3 bilyong pautang, kapalit ng 60% kontrol sa "bagong GM." Nagpautang din ang pambansa at isang pamprubinsyang gubyerno sa Canada kapalit ng 12% pag-aari sa kumpanya. Mapupunta ang 10% ng kumpanya sa iba pang mga pinagkakautangan nito.

Sa kasunduang ito, ang mga manggagawa ng GM ang pangunahing magsasakripisyo.

Sobrang kapasidad at sobrang produksyon ng kotse sa buong mundo

Ang pagbagsak ng GM at Chrysler at pagbulusok sa benta at kita ng marami pang higanteng kumpanyang gumagawa ng mga sasakyan sa US at sa buong mundo ay tanda ng lalim ng krisis na dulot ng ilang dekada nang sobrang produksyon ng mga kotse. Bunsod ito ng sobrang produksyon at labis pang kapasidad para sa produksyon na ilang ulit na mas malaki sa kakayahan ng pamilihan.

Hanggang noong katapusan ng dekada 1990, ang pandaigdigang industriya ng kotse ay may kapasidad na lumikha ng mahigit 70 milyong kotse kada taon. Subalit sa kabuuan ng dekadang iyon, ang aktwal na taunang produksyon ay umabot lamang sa 41.36 milyon (labis na kapasidad na 28.64 milyon). Pagsapit ng 2008, ang taunang kapasidad ay umabot na sa 94 milyong sasakyan. Subalit ang aktwal na produksyon ay umabot lamang sa 52.94 milyon (labis na kapasidad na 41.06 milyon). Pero 14% nito ay di nabenta at naiwan sa imbentaryo.

Hindi lumalawak ang pamilihan na simbilis ng paglaki ng kapasidad sa produksyon. Ang kasalukuyang benta ng mga kotse sa buong mundo ay tinatayang nasa pinakamababang antas nitong nakalipas na 34 taon. Noong 2008, ang kabuuang benta ay bumagsak nang mahigit 11%—katumbas ng 3.5 milyong sasakyan (sa tinatayang kabuuang bentang 45.7 milyon). Tinatayang lalo pang dadausdos ang benta ng mga sasakyan sa US ngayong 2009 sa pinakamababang antas nitong nagdaang 30 taon.

Dahil tiwangwang ang maraming planta nito, obligadong isara o itigil ang produksyon sa maraming pabrika nito. Sa US, umabot na sa 560,000 o 43.1% ang nabawas sa ineempleyo ng industriya ng kotse mula noong 2000. Aabot sa 200,000 pa ang mawawalan ng trabaho sa tinatayang pagsasara ng kalahati sa 51 pabrika ng kotse sa US sa mga darating na taon.

ng 17.5% ng sapi ng bagong kumpanya. Ipapako at paliliitin pa ang kanilang sahod, bukod sa tatapyasan nang \$1.3 bilyon ang pondo para sa kanilang pangkalusugan at iba

pang benepisyo.

Tinatayang 20,000 sa natitirang 62,000 mang-

qaqawa ng GM sa US ang sisipain

hanggang sa katapusan ng taon. Sisipain din ang 26,000 empleyado nito sa ibang bansa. Aabot sa 100,000 manggagawa ang mawawalan ng trabaho sa pagpapasara sa 2,400 *car dealer* (mga kakontratang kumpanyang tagabenta sa pamilihan).

Pumasok din sa katulad na kasunduan sa gubyernong Obama ang Chrysler kaakibat ng pagdedeklara nito ng pagkabangkarote. Bago

sundan sa "GM...," pahina 12

Pananahimik ng CHEd sa tuition fee increase, binatikos ng Kabataan Party

BINATIKOS ni Rep. Raymond "Mong" Palatino ng Kabataan Party ang pananahimik ng Commission on Higher Education (CHEd) kaugnay ng pagtaas ng matrikula at iba pang bayarin sa kolehiyo ngayong pasukan.

Ayon kay Palatino, may ulat ang National Union of Students in the Philippines (NUSP) na nagtaas ng matrikula ang mga kilalang unibersidad at kolehiyo sa bansa. Halimbawa, aabot sa 5% ang itinaas ng miscellaneous fees sa University of the East at 6% sa Far Eastern University. Itinaas naman nang 20% ang matrikula sa San Beda College (SBC) at 15% sa Philippine School of Business and Arts. Sa Cebu Doctors University at Northeastern Cebu Colleges, tumaas ang matrikula nang 5-6%.

Sa University of Santo Tomas (UST), itinaas nang 7% ang matri-kula ng mga estudyanteng nasa ika-1 hanggang ika-3 antas sa kolehiyo, at 8.52% sa mga nasa ika-4

na antas.

Dumoble ang tantos ng pagtataas ng matrikula sa buong bansa sa panahon ng rehimeng Arroyo, ayon pa kay Palatino. Aniya, tumaas ang matrikula sa National Capital Region (NCR) nang 94.54% sa panahong ito, mula abereyds na P439.59 tungong abereyds na P855.20 kada yunit.

Kasama ni Palatino si Rep. Teddy Casiño ng Bayan Muna sa paghahapag ng HB 2440 na nagpapanukalang itigil ang pagtataas ng mga bayarin ng mga estudyante sa loob ng tatlong taon.

Samantala, inilunsad din ng Kabataan Party ang "Kabataan Balik-Eskwela" ngayong pasukan para tumanggap ng mga reklamo at hi-

naing ng mga estudyante kaugnay ng pagtaas ng matrikula at iba pang mga isyu ng mga mag-aaral. Ilan sa mga panimulang reklamo ng "Kabataan Balik-Eskwela" ay ang mga dagdag na bayarin tulad ng sa Justice Cecilia Muñoz-Palma High School na naniningil ng PTA fee na ₱150 kada estudyante at ₱470 sa Culiat High School; sa Quirino High School na naniningil ng workbook fee na ₱140 kada libro at ₱100 naman sa Red Cross; sa New Era Public High School na naniningil ng mga bayarin na umaabot sa \$\P400; at sa University of the Philippines Integrated School kung saan ang mga bayarin ay umaabot sa ₱4.432.

Binabalak naman ng Kabataan Party na maghapag ng resolusyon sa Mababang Kapulungan para imbestigahan at ipahinto ng Department of Education (DepEd) ang ganitong mga bayarin.

"GM...," mula pahina 11

ito, bumagsak nang 53% ang benta nito at nalugi ito ng \$8 bilyon noong nakaraang taon. Dati nang nasadlak ito sa \$6.9 bilyong utang sa malalaking bangko. Kapalit ng \$8 bilyong karagdagan sa nauna nang \$4 bilyong pautang ng gubyerno sa kumpanya, mapupunta sa gubyerno ng US ang 8% na pag-aari ng kumpanya. Sasailalim naman sa gubyerno ng Canada ang 2% pag-aari ng kumpanya kapalit ng \$2.7 baqong pautang.

Kasabay nito, ibebenta sa Fiat Group ng Italy ang 20% ng kumpanya sa layuning ipasok ang teknolohiya niyon sa paggawa ng murang maliliit na kotse. Maaaring umakyat sa 51% ang pag-aari ng Fiat sa Chrysler kapag mapalitan nito ang kabuuang pondong ipinasok na ng gubyerno ng US. Inaasang iaahon ng Fiat ang Chrysler pero ang problema ay nabibilang din ang Fiat sa mga naghihingalong kumpanya sa industriya ng kotse sa daiqdiq.

Tulad sa GM, ang mga manggagawa ang pangunahing nagsasakripisyo sa pagkabangkarote ng Chrysler. Kabilang sa kasunduan sa pagkabankarote ng kumpanya ang pagkakaltas ng kalahati ng sweldo at mga benepisyo ng matitira sa mga pwersa sa paggawa nito. Kakaltasin ang kalahati ng \$10.6 bilyong matagal nang utang ng Chrysler sa mga programang pangkalusugan at pampensyon ng mga manggagawa. Ang natitira pang kalahati ay babayaran sa loob ng 15 pang taon. Kapalit nito'y ibibigay sa United Auto Workers ang 55% ng mga sapi sa bagong Chrysler, bagay na walang saysay dahil kung tutuusi'y hawak ng gubyerno ng US ang aktwal na kontrol sa kumpanya. Lalong mawawalan ito ng saysay oras na mailipat na sa Fiat ang mayoryang pag-aari at mapagpasyang kontrol dito.

Nitong nakaraang dalawang taon, 37,000 nang mga manggagawa nito (37% ng kabuuan) ang sinesante ng Chrysler. Mahigit 3,000 pa ang nakatakdang tanggalin sa loob ng taong ito. Ilampung libo pang mga empleyado ang mawawalan ng trabaho sa paglaglag na rin ng kumpanya ng kahalati ng mga dealer at tagasuplay nito.

Taon XL Blg. 11 Hunyo 7, 2009 www.philippinerevolution.net

Editoryal

Itakwil ang con-ass! Ibagsak ang rehimeng US-Arroyo!

Inilatag na ng mga galamay ni Gloria Arroyo sa Mababang Kapulungan ang daan para mapalawig ang paghahari niya lagpas sa 2010. Gamit ang walang pakundangang pambabraso sa oposisyon at ₱20 milyong suhol sa anyo ng karagdagang "pork barrel" para sa bawat kongresistang aapruba rito, ratsadang ipinatupad ang plano ni Arroyo.

Ihinabol bago maghatinggabi noong Hunyo 2 ang pagpapasa ng House Resolution 1109 (HR 1109) na magtatransporma sa Kongreso bilang constituent assembly (con-ass) para mabago nito ang konstitusyon ng gubyerno kahit wala ang partisipasyon ng Senado. Nauna nang binigyan ng tig-P1 milyon ang mga galamay ni Arroyo nang magsanib ang mga naghaharing partidong Lakas at Kampi kung saan niya tuwirang pinasimunuan ang pagpipinal sa niluluto nilang iskema. Taliwas ito sa palagiang pinalalabas ng Malacañang na walang anumang kagagawan si Arroyo sa usapin ng cha-cha at con-ass.

Kasunod na hakbang sa plano ang pagsisimula na ng con-ass pagkatapos na pagkatapos ng State of the Nation Address sa muling pagbubukas ng Kongreso sa Hulyo. Dito'y agad nang isasalang ang mga gusto nilang pagbabago sa konstitusyon, tumuqon man o hindi ang Senado sa kanilang imbitasyon.

Nasa plano rin ang pagsasalang ng ligalidad ng con-ass sa Korte Suprema, na inaasahan ding magbi-

bigay ng basbas dito dahil malaking mayorya na ng mga mahistrado nito ay itinalaga ni Arroyo. Minamadali ng naghaharing pangkatin na maipatupad ang mga pagbabago sa konstitusyon nang hindi lalagpas sa eleksyon sa Mayo 2010 upang matiyak ang walang puknat na paghahari ni Arroyo. Kaya hinahabol din nilang mabasbasan ng Korte Suprema ang kanilang bersyon ng con-ass at maipatupad ang iba pang rekisitos sa pagtitibay ng cha-cha sa lalong madaling panahon. Hangga't maaari ay nais nila itong mangyari bago ang upisyal na pagsisimula ng panahon ng kampanya.

Kinaumagahan ay agad nagsampa si Oliver Lozano, isang bayarang abogado ng mga Arroyo, ng sadyang pinahinang kaso "laban" sa ginawang pagraratsada ng Mababang Kapulungan. Walang duda na pakana lamang ito ng mga amo niya sa Malacañang para agad na ring matalakay ng Korte Suprema ang usapin ng con-ass at makapagpasya na ito pabor dito.

Ang inaasahang pagtitibay ng Korte Suprema ay magsisilbing "ligal" na basbas sa con-ass at anumang ipapasok ng mga galamay ni Arroyo na mga pagbabago sa

Mga tampok sa isyung ito...

Aktibistang Pilipino-Amerikano, dinukot Sakuna sa pagmimina sa ComVal

PAHINA 6

Ang pagkabangkarote ng GM at Chrysler

PAHINA 11

Mga instruksyon sa paglilimbag

- **1.** Ang **sinundang pahina**, na eksaktong kopya ng pahina 1 maliban sa mas mapus-yaw ang *masthead* o *logo* ay para sa mga gumagamit ng *mimeo machine* o naglilimbag sa paraang *v-type*. Idinisenyo ito para hindi madaling makasira ng istensil.
- 2. Pag-print sa istensil:
  - a) Sa print dialog, i-check ang Print as image
  - b) Alisin ang check sa Shrink oversized pages to paper size
  - k) I-click ang Properties
  - d) I-click ang Advanced
  - e) Tiyaking naka-set sa 100% ang Scaling
  - d) Ituloy ang pag-print
- **3.** Hinihikayat ang mga kasama na ipaabot sa patnugutan ng *AB* ang anumang problema kaugnay ng paglilimbag sa pamamagitan ng *v-type*. Magpadala ng *email* sa *angbayan@yahoo.com*